

Kommunstyrelsen i Stockholms stad

Diarienummer:
DI-2021-1513

Ert diarienummer:
KS 2021/232

Datum:
2021-06-02

Förhandssamråd om Azure AD och Teams

Sammanfattande råd

Utifrån det underlag som Kommunstyrelsen i Stockholms stad (Kommunstyrelsen) har gett in i ärendet lämnar Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) följande råd. Eftersom den grundläggande analysen är bristfällig är rådet från IMY till Kommunstyrelsen att inte gå vidare med att införa tjänsterna Azure AD och Teams, utan att dessförinnan ha gjort ytterligare analyser. Det behövs fördjupade analyser av om personuppgiftsbiträdet har gett tillräckliga garantier om att vidta sådana lämpliga åtgärder som krävs för att säkerställa att behandlingen av personuppgifter uppfyller kraven i dataskyddsförordningen och att den registrerades rättigheter skyddas. Vid analyserna behöver Kommunstyrelsen särskilt beakta kraven i artiklarna 28 och 48 i dataskyddsförordningen.

Kommunstyrelsen behöver vid analyserna också ta hänsyn till den fortsatta behandlingen av personuppgifter – det vill säga den behandling som sker vid användningen av tjänsterna efter att de har införts – och vilka konkreta risker för enskildas rättigheter och friheter som behandlingen i sin helhet leder till.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt förhandssamråd.

IMY har begärt komplettering och bland annat efterfrågat en systematisk beskrivning av den planerade behandlingen av personuppgifter. Komplettering har getts in i ärendet.

Kommunstyrelsen har i ärendet bland annat uppgett följande.

Kommunstyrelsen har begärt förhandssamråd med IMY för att samråda gällande hög integritetsrisk för den registrerade vid tredjelandsöverföring och om de mitigerande åtgärder som kommunstyrelsen planerar att införa fortfarande innebär att hög risk föreligger för individens rättigheter och friheter. Samrådet görs med anledning av att det är angeläget att få klarhet i möjligheterna att införa tjänsterna Azure AD och Teams med begränsad funktionalitet.

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

Kommunstyrelsen har behov av att använda molnbaserade verksamhetssystem i form av mötesverktyg för t ex utbildningar och workshops. Även för att kommunicera med andra parter i och utanför offentlig sektor behövs nya och bättre digitala verktyg, inte minst som en följd av pandemin. För att få tillgång till tjänsterna krävs att vissa begränsade uppgifter om medarbetare lämnas ut till den amerikanska leverantören och personuppgiftsbiträdet (Microsoft). Eftersom Azure AD används för inloggning och behörighetstilldelning måste uppgifterna lämnas ut i klartext. Personuppgifterna lagras och bearbetas på servrar inom EU/EES, så i det här läget sker ingen tredjelandsöverföring. Överföring till USA kan komma att ske om amerikanska myndigheter beordrar Microsoft, som lyder under amerikansk lagstiftning, att lämna ut personuppgifter som de har tillgång till. Den kvarstående risk som har identifierats är alltså att obehöriga får tillgång till personuppgifter efter att en myndighet i USA har begärt ut dessa ur Azure AD. Kommunstyrelsen bedömer att sannolikheten för att detta ska hända är mycket låg. Den övergripande risknivån bedöms som hög, då USA inte har samma skyddsnivå för personuppgifter som dataskyddsförordningen ger. EU-domstolen har i Schrems II-målet konstaterat att överföringar som görs till USA innebär hög risk för intrång i den registrerades integritet. Om ett utlämnande ändå, trots den låga sannolikheten för detta, skulle komma att ske har kommunstyrelsen vidtagit en rad åtgärder för att begränsa konsekvenserna. Antalet attribut som förs över till Azure AD har begränsats till ett minimum. Personuppgifterna är enligt kommunstyrelsens uppfattning att beteckna som harmlösa. Vidare kommer konton för personer med skyddade personuppgifter inte att föras över till Azure AD. Slutligen kommer alla anställda på stadsledningskontoret att informeras om risken att amerikanska myndigheter kan begära ut personuppgifterna och erbjudas en möjlighet att avstå från att använda tjänsten. Med hjälp av ovanstående åtgärder anser kommunstyrelsen att konsekvenserna av de risker som återstår har minimerats så långt det är möjligt.

Integritetsskyddsmyndighetens yttrande

IMY uppfattar att frågan i ärendet gäller möjligheten att använda vissa molntjänster som innebär att personuppgifterna enbart kommer att lagras och bearbetas på servrar inom EU/EES utan åtkomst eller tillgång för någon i tredjeland, men det finns en risk att personuppgiftsbiträdet som träffas av amerikansk lagstiftning i enlighet därmed kan åläggas att lämna ut personuppgifter till amerikanska myndigheter – och därmed överföra personuppgifter till USA.

IMY konstaterar att den konsekvensbedömning och övrig utredning som Kommunstyrelsen gett in är bristfällig, främst eftersom den endast tar upp och närmare beskriver den mycket begränsade del av behandlingen av personuppgifter som sker i samband med införandet av de aktuella verksamhetssystemen. För att förstå riskerna för enskilda och säkerställa att deras rättigheter skyddas behöver man se till helheten, det vill säga även ta hänsyn till den fortsatta behandlingen av personuppgifter vid användningen av verktygen. Det finns även oklarheter vad gäller kommunstyrelsens bedömning av den kvarstående risken.

IMY vill ändå, utifrån ovan angivna förutsättningar, ge följande vägledning och råd enligt relevanta bestämmelser i dataskyddsförordningen.

Enligt artikel 28 i dataskyddsförordningen ska Kommunstyrelsen endast anlita personuppgiftsbiträden som ger tillräckliga garantier om att genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder på ett sådant sätt att behandlingen uppfyller kraven i dataskyddsförordningen och säkerställer att den registrerades rättigheter

skyddas. Av samma artikel följer även att det i personuppgiftsbiträdesavtalet ska föreskrivas att personuppgiftsbiträdet endast får behandla personuppgifter på dokumenterade instruktioner från den personuppgiftsansvarige, inbegripet när det gäller överföringar av personuppgifter till ett tredjeland.

Överföring till tredjeland får därmed endast ske om det är tillåtet enligt personuppgiftsbiträdesavtalet samt villkoren i kapitel V i dataskyddsförordningen är uppfyllda, exempelvis för att lämpliga skyddsåtgärder har vidtagits enligt artikel 46, till exempel standardavtalsklausuler som EU-kommissionen har beslutat om. I de fall mottagarlandet inte uppnår en i allt väsentligt likvärdig skyddsnivå för uppgifterna som inom EU/EES, till exempel eftersom lagstiftningen i mottagarlandet innebär att skyddet som tillhandahålls genom överföringsverktyget inte kan upprätthållas i praktiken, kan de lämpliga skyddsåtgärderna behöva kompletteras av ytterligare skyddsåtgärder¹.

Av artikel 48 i dataskyddsförordningen följer vidare att ett domstolsbeslut eller beslut från myndigheter i tredjeland som kräver att personuppgiftsbiträdet överför eller lämnar ut personuppgifter får erkännas eller genomföras endast om det grundar sig på en internationell överenskommelse, såsom ett avtal om ömsesidig rättslig hjälp, som gäller mellan det begärande tredjelandet och unionen eller en medlemsstat.

Mot den bakgrunden skulle ett utlämnande till amerikanska myndigheter kunna innebära att personuppgiftsbiträdet agerar i strid med såväl personuppgiftsbiträdesavtalet som dataskyddsförordningen.

Kommunstyrelsen måste följa de krav som ställs upp i artikel 28. Kommunstyrelsen behöver därför ta ställning till vilka garantier i form av tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs för att säkerställa att det inte sker en otillåten tredjelandsoverföring, till exempel hur man ska se till att personuppgiftsbiträdet inte lämnar ut uppgifter i strid med artikel 48. Om Kommunstyrelsen inte i enlighet med artikel 28 kan få tillräckliga garantier från ett avsett personuppgiftsbiträde, kan Kommunstyrelsen inte anlita det personuppgiftsbiträdet.

När det gäller frågan om under vilka närmare förutsättningar som det är möjligt att anlita amerikanska personuppgiftsbiträden inom respektive utanför EU/EES, inklusive vilka garantier och åtgärder från personuppgiftsbiträdet som skulle kunna vara tillräckliga i ett fall som det aktuella, är rättsläget inte helt klart idag. För att ge vägledning till personuppgiftsansvariga samt få till stånd en enhetlig tillämpning inom EU arbetar IMY tillsammans med de övriga dataskyddsmyndigheterna med att färdigställa rekommendationer och närmare vägledning utifrån Schrems II-domen och regelverket kring överföring till tredjeland.

Eftersom den grundläggande analysen är bristfällig är rådet från IMY till Kommunstyrelsen att inte gå vidare med att införa tjänsterna Azure AD och Teams, utan att dessförinnan ha gjort ytterligare analyser. Det behövs fördjupade analyser av om personuppgiftsbiträdet har gett tillräckliga garantier om att vidta sådana lämpliga åtgärder som krävs för att säkerställa att behandlingen av personuppgifter uppfyller kraven i dataskyddsförordningen och att den registrerades rättigheter skyddas.

---

¹ Se EDPB:s Rekommendationer 1/2020 om ytterligare åtgärder för att tillförsäkra att EU:s nivå av skydd för personuppgifter upprätthålls. Rekommendationerna antogs preliminärt den 10 november 2020 och förväntas antas slutligt under våren/sommaren 2021.

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Catharina Fernquist efter föredragning av juristen Katarina Högquist. Vid den slutliga handläggningen har även rättschefen David Törngren och juristen Petra Lennhede medverkat.

Catharina Fernquist, 2021-06-02 (Det här är en elektronisk signatur)